ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ БОБОВ ДОЛ

2670 Бобов дол,ул.” 27-ми Октомври”№ 2,тел.0702/62323; факс:0702/62355;https://bobovdol.egov.bg; e-mail:obshtina@bobovdol.egov.bg

ГОДИШНА ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ

ЗА 2024 ГОДИНА

Програма е приета с Решение №17 , Протокол №2 / 14.02.2024г. на Общински съвет Бобов дол

I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

На територията на Община Бобов дол са регистрирани 12 народни читалища, чрез които се реализира културния и духовен живот. Съгласно чл. 26а, от ал.1 до ал. 4 от Закона за народните читалища председателите изготвят и внасят предложения за дейността си пред Кмета на общината. Общинската администрация внася предложението, като ежегодна Програма за развитие на читалищната дейност пред Общински съвет.

Основа в работата на читалищата е утвърждаване и нарастване ролята и значението им в развитието на местните общности, увеличаване на обществената значимост на читалищата като фактор за местно културно, образователно и информационно развитие. Читалищата имат предимството на институция, която е неизменна в облика на страната – и когато се представя българската национална традиция и идентичност, и когато се чертае стратегията за бъдещо развитие. Тази позиция се корени не само във вековното развитие на тази изконна българска институция, но преди всичко в жизнената устойчивост на идеите, които тя носи.

Народните читалища са традиционни самоуправляващи се културно-просветни сдружения, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Съгласно Закона за народните читалища те са юридически лица с нестопанска цел. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Бобов дол за 2024 година се създава в изпълнение на чл. 26 а, ал.2 от Закона за народните читалища, въз основа на направените от читалищата в община Бобов дол предложения за дейността им през 2024 година и е съобразена със стратегическите документи за развитие на общината.

1. НЧ „Просвета-1903” – гр.Бобов дол
2. НЧ „Миньор-2006” – гр.Бобов дол
3. НЧ „Царичина 2008”– гр.Бобов дол
4. НЧ „Зора - 2001” – с.Мламолово
5. НЧ „Разметаница -1919”– с.Големо село
6. НЧ „Пробуда-1916”– с.Мало село
7. НЧ „Ал. Димитров - 1899” – с. Г. Козница
8. НЧ „Христо Ботев 1927” – с. Коркина
9. НЧ„Просвета-1902” – с.Шатрово
10. НЧ„Нови дни-1934” – с.Долистово
11. НЧ „Васил Левски-1932” – с. Новоселяне
12. НЧ „П.Хилендарски-2017” гр.Бобов дол

Всички читалища в общината са съдебно регистрирани съобразно Закона за народните читалища (ЗНЧ) и в Регистъра на ЮЛНЦ, а също така са вписани и в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата.

Дейността на читалищата е тясно обвързана с администрацията, както на централно, така и на местно ниво и това основно се обуславя от тяхната особена обществена призваност да допринасят за съхранението и развитието на традиционните национални ценности.

Бидейки припознати като важни партньори при осъществяване на мисията по опазване на националните традиции, читалищата получават ежегодна субсидия от държавния бюджет.

Ролята на органите на местната власт по отношение на финансирането на народните читалища, съответно начинът на определяне на годишната субсидия и механизмите за нейното разпределение се изразява в това, че предложенията за такава субсидия се разработват от Министерството на културата, съгласувано с областните администрации и

общините. Изрично е предвидена и възможността по решение на съответния общински съвет читалищата да могат да получават и допълнителна субсидия, различна от основната годишна субсидия, която се предоставя от собствените приходи на съответната община. След гласуването за отпускане на тази субсидия тя не може да бъде ползвана по друг начин от общината и насочвана за други цели, а следва единствено да бъде предоставена на съответното читалище.

Средствата за читалищата се регулират и разпределят между читалищата от комисия, определена със заповед на кмета и по Механизъм, определен от Министерство на Културата, чиито средства се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл. 23, ал. 1 от ЗНЧ. Читалищата се управляват от Настоятелства и набират средства от членски внос, субсидия от държавния бюджет, наеми от движимо и недвижимо имущество, дарения и други приходи, съгласно чл. 21 от ЗНЧ.

Общата численост на субсидираните бройки за 2024 година е 29.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Бобов дол за 2024г. цели обединяване на усилията за по нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата като важни обществени институции, реализиращи културната идентичност на общината, региона и страната в процесите на всеобхватна глобализация. Програмата ще подпомогне и популяризира годишното планиране и финансиране на читалищните дейности.

Основните направления и приоритетните задачи в читалищната дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища и от общинската културна политика, осъществявана на основание на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар. Те са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в общината и задоволяването на потребностите на гражданите чрез:

- съхранение, укрепване и развитие на традициите на българския народ;
- възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание и на културната идентичност;
- обмен между културите на различните етноси;
- разширяване на знанията на гражданите;
- осигуряване на достъп до информация и комуникация;
- насърчаване на социалното единство и солидарността между различните социални групи;
- партниране на местното самоуправление в развитието на обществените и в частност на културните процеси
- развитие и утвърждаване на духовните и културни ценности на гражданското общество;
- институционално укрепване на читалищата като местни общности центрове с културно-просветни, информационни, социални и граждански функции;
- подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- участие при поддържането на традиционните форми на културата и фолклора и при осигуряване на трансмисията им към следващите поколения;
- -Повишаване ролята на читалищата при социалната и културна интеграция на различни общности, в т.ч. групи в риск, в неравностойно положение, етнически общности и др.;

- превръщане на читалищата в общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението, чрез ускореното навлизане в дейността им на съвременните комуникационни и информационни технологии;
- разширяване възможностите на читалищата за предоставяне на услуги, свързани с осигуряване на продължаващо образование, личностна реализация и ново ниво на компетентност на гражданите.

III. Основни задачи, дейности и приоритети

Развитието на читалищната дейност в община Бобов дол ще продължи в изпълнението на следните основни задачи и дейности:

1. Основни задачи:

- да опазва културно-историческото наследство и националните традиции;
- да спомага изграждането на ценностна система у децата и младежите;
- да разработва и реализира инициативи/проекти за местно развитие и финансиране на читалищната дейност;
- да работи за осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението;
- да поддържа активно партньорство с общинската администрация, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза.

2. Основни дейности:

2.1. Библиотечна дейност:

- обновяване на библиотечния фонд в зависимост от читателските интереси;
- подобряване дейността на библиотеките;
- осъществяване на изложби, от местен, регионален и национален характер;
- провеждане на срещи и литературни четения на новоиздадена литература и млади автори.
- Библиотечно-информационна дейност се осъществява в десет от общо дванадесет читалища в Община Бобов дол, всички отговарят на изискванията на чл. 37 от Закона за обществените библиотеки.

2.2. Културно – масова дейност:

- осъществяване на културният календар за читалищните прояви;
- участие в културните мероприятия на общината;
- честване на официалните и традиционни празници, сборове и годишнини;
- провеждане на мероприятия, свързани със съхраняването, развитието и популяризирането на местни традиции и обичаи.

2.3. Любителско художествено творчество:

- повишаване на художествено – творческите постижения на любителските състави и индивидуални изпълнители, чрез привличане на специалисти – ръководители;
- активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в културно – масови събития на селото и общината.
- създаване на нови съвременни форми на любителското творчество, отговарящи на интересите на младото поколение и осигуряване на условия за тяхното развитие

2.4. Подобряване финансовото състояние на читалището чрез:

- увеличаване броя на членовете на читалището;
- членски внос;
- проекти и програми;
- дарения и спонсорство;

2.5. Опазване и популяризиране на нематериалното културно наследство

- В съвременния свят нематериалното културно наследство се възприема като основен извор на идентичност. Ето защо от особено значение е да се поддържат и насърчават носителите на това нематериално културно наследство, за да могат те да продължат да практикуват дейностите и да предават познанията и уменията си на следващите поколения.
- Необходимо е да се създават условия за предаване на тези знания, което може да се осъществява с образователни програми в системата на образованието или неформалното образование.

2.6. Обучение и квалификация:

Участия на щатните работници в семинари, обучения и др., свързани с повишаване квалификацията им по основните читалищни дейности и работа по проекти.

2.7. Материална база

Читалищата на територията на община Бобов дол са в сгради, които се стопанисват правилно.

Сградният фонд на читалищата в общината е в сравнително добро състояние, но се нуждае от поддръжка. Ремонтите са възможни единствено с намесата на община Бобов дол. В част от читалищата е необходима модернизация, материално-техническата база е остаряла и се нуждае от подмяна. Необходимо е осигуряване от Министерството на културата на възможност за ежегодно увеличаване на субсидираните бройки или увеличаване на базата за една щатна бройка, за да е възможна финансова подкрепа за поддръжка и модернизация на материалната база на читалищата.

IV. ПРИОРИТЕТИ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Основните направления и приоритетните задачи в читалищната дейност са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в община Бобов дол и задоволяването на потребностите на гражданите чрез:

- Продължаване подкрепата на Общински съвет Бобов дол и общинска администрация за приобщаване на гражданите към глобалното информационно общество
- съхранение, укрепване и развитие на традициите на българския народ;
- обмен между културите на различните етноси;
- осигуряване на достъп до информация и комуникация;
- насърчаване на социалното единство и солидарността между различните социални групи;

V. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ:

- уреждане и поддържане на библиотеки, читални, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
- развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;

- организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, концерти, чествания и младежки дейности;
- събиране и разпространяване на знания за родния край;
- предоставяне на компютърни и интернет услуги;
- Участие на творчески колективи на народните читалища в културния календар на Община Бобов дол, в честванията по случай празника на град Бобов дол и традиционните празници.
- Обновяване и поддържане на материално-техническата база чрез постоянно търсене на допълнителни финансови средства по програми и проекти.

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой нови книги;
- брой читатели;
- брой предоставени компютърни и интернет услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани школи, клубове, курсове, кръжоци, групи; постижения
- брой участници в организираните школи, клубове, курсове, кръжоци, групи
- брой участия в местни, регионални, национални празници и конкурси
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници
- спечелени и финансирани проекти

VII. ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища председателите на читалища представят ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклади за осъществените читалищни дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година. Народните читалища са основен фактор в развитието на местната култура, все повече се очертават не само като културни центрове, но и като активно работещи с гражданското общество.

Народните читалища на територията на община Бобов дол обогатяват дейността си, усъвършенстват предлаганите от тях услуги. Привличат все повече млади читалищни членове и разширяват социалния си състав. Квалифицират кадрите си.

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачите и основните дейности. Успешното им изпълнение ще спомогне за опазването и съхраняването на културно историческото наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници и събития, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край; подпомагането и развитието на любителското художествено творчество ще стимулира младите хора и талантливите дарования; уреждането и поддържането на библиотечните колекции ще подпомогне образователния процес към получаване на нови знания; реализирането на разнообразни и иновативни инициативи ще допринесе за обогатяване на културния живот в общината; усвояването на знания за новите информационни технологии ще отвори врата към необятното глобално пространство.

VIII. ФИНАНСИРАНЕ

Финансирането на дейностите на народните читалища на територията на община Бобов дол се извършва съгласно регламентирана държавна субсидия.

Разпределението на средствата се извършва от Комисия за разпределяне на субсидията за читалищата на територията на община Бобов дол за организиране и провеждане на читалищната им дейност, в която участват всички читалищни секретари, назначена със Заповед на Кмета на община Бобов дол и на основание чл. 23, ал. 1 от ЗНЧ.

Субсидираната численост за Общината през 2024г. е 29 /двадесет и девет/ субсидирани бройки, няма завишение, спрямо 2023г. Сумата на предоставената ни субсидия като държавно- делегирана дейност за 2024г. възлиза на **485 576** лв. при стандарт за една читалищна бройка – 16 744 лв.

IX. СРОКОВЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Настоящата Програма е разработена съгласно чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища и е с продължителност до 31 декември 2024 год.

Неразделна част от програмата са предложенията за дейност на народните читалища на територията на община Бобов дол през 2024 г.

X. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В Община Бобов дол съществуват добри условия за осъществяването на читалищната дейност. Създадени са условия за поддържането на традиционните форми на културата и фолклора и превръщане на читалищата в общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението. Съществуващата читалищна мрежа се стреми да отговоря на новите предизвикателства и да предлага нова визия за развитие пред традиционните модели и традиционните форми на читалищното дело.

Програмата за развитие на читалищната дейност в община Бобов дол за 2024 г. има отворен характер и може да бъде допълвана и променяна в зависимост от настъпилите промени и обстоятелства.